

УДК 001.102:024-057.85

ББК 78.5

Н 34

«Наукова абетка аспіранта»

(практичний poradник для аспірантів 1-го року навчання)

Мета видання – ознайомити аспірантів з класифікацією міжнародних баз даних, їх призначенням, міжнародними системами пошуку інформації, матеріалами бібліометричних досліджень, пошуковими можливостями бібліотеки ЧДУ імені Петра Могили, надати інформацію для подальшого розвитку наукової діяльності .

Матеріал згруповано за розділами: «Міжнародні бази даних за спеціальностями», «Наукометричні бази даних Web of Science та SciVerse Scopus», «Наукометричні показники якості», «Можливості фонду та пошуковий апарат бібліотеки ЧДУ імені Петра Могили», «Як написати статтю у міжнародне видання».

Підготовлено за сторінками фахових видань з бібліотечної справи та Інтернет-ресурсів.

«Наукова абетка аспіранта»(практичний poradник для аспірантів 1-го курсу навчання)/Укладачі Л.В. Колесник, Г.М. Петроченко.- Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. - 27 с.

Міжнародні бази даних за спеціальностями

1. Вступ.
2. Класифікація баз даних.
3. Вільний доступ до наукової інформації та шляхи його реалізації.
4. Пошукова система Google Scholar; інституційні репозитарії, журнали вільного доступу.

Ключові слова: наукометрична база даних, Google Scholar, відкритий доступ, декларації доступу, депонування, самоархівування, публікація, інституційний депозитарій, ELibUkr-OA, Гарвестер української наукової інформації.

1. Тенденції економіки сучасного інформаційного суспільства такі, що рушійною силою інноваційного розвитку суспільства стає наука. Поширення і просування наукових досягнень здійснюється через інформаційні канали (ЗМІ, інтернет, мобільні технології).

Наукометричні БД є основними осередками трансформації знань і каналами подальшого застосування наукових результатів як головної інформаційної та соціальної характеристики країни, університету, наукового колективу або окремого науковця.

Одним з напрямів наукової діяльності, який поширює відомості про науковців України за її межами та сприяє включенню їх до світового наукового товариства є публікація результатів своїх досліджень у зарубіжних журналах або у виданнях України, включених до зарубіжних наукометричних баз.

2. Наукометрична база даних – бібліографічна і реферативна база даних, інструмент для відстеження цитованості наукових публікацій. Наукометрична база даних це також пошукова система, яка формує статистику, що характеризує стан і динаміку показників затребуваності, активності та індексів впливу діяльності окремих вчених і дослідницьких організацій. "Міжнародна" база - це база, що індексує статті і видання багатьох країн.

Велику кількість пропонованих світовою мережею Інтернет баз даних можна умовно поділити по деяких ознаках.

Вони поділяються на:

Комерційні-некомерційні

За платню-безкоштовні

Закриті-відкриті

Повнотекстові-реферативні

Або за видами:

Сервіси, портали, директорії, видавництва

Бібліотеки

Каталоги

3. Знаковою подією в розвитку зазначених процесів стала так звана **Будапештська ініціатива відкритого доступу (ВД)**, яка визначила **відкритий доступ** як "...доступність через публічний Інтернет, що дає змогу будь-якому користувачеві читати, завантажувати, копіювати, розповсюджувати, шукати чи через посилання зв'язуватися з повними текстами статей, використовувати їх для індексування чи будь-яких інших законних цілей без фінансових, юридичних чи технічних бар'єрів, крім тих, що пов'язані з доступом до Інтернет..".

Відкритий доступ — це безкоштовний, швидкий, постійний, повнотекстовий доступ в режимі реального часу до **наукових та навчальних матеріалів**, що реалізовується для будь-якого користувача у глобальній інформаційній мережі, здійснюваний переважно до рецензованих **науково-дослідних журналів**. Перша важлива міжнародна згадка про відкритий доступ (*англ.* Open access (OA) міститься в Будапештській Декларації відкритого доступу у лютому 2002 р.. За нею слідували заява Біфезда у червні 2003 р. і Берлінська декларація про відкритий доступ до наукових та гуманітарних знань у жовтні 2003 р.. Поняття відкритого доступу широко обговорюється серед дослідників, вчених, працівників бібліотек наукових співробітників, фінансистів, державних службовців та видавців. Попри те, що існують суттєві переваги відкритого доступу, досі йдуть дискусії щодо надійності та економічних вигод моделі.

У світі встановилася практика, згідно з якою існують два шляхи до відкритого доступу: «золотий» – через журнали відкритого доступу, і «зелений» – через архіви (репозитарії) відкритого доступу. В наш час в Україні маємо майже 40 репозитаріїв і понад 1650 журналів, представлених у системі ВД.

1) Депонування (також відомо як «зелений» шлях до відкритого доступу, чи самоархівування) — дослідники розміщують свої вже опубліковані статті в репозитарії — відкритому тематичному чи інституційному електронному архіві. Депозит може бути оформлений у вигляді статті, що пройшла рецензування, або у вигляді препринту. Репозитарії також розміщують інші типи наукових та навчальних документів: дисертації, тези, наукові звіти, презентації, дані, зображення та ін. Депонування було вперше запропоноване як загальна практика в 1994 Стівеном Гарнардом, хоча вчені-комп'ютерники спонтанно депонувалися на анонімних FTP-архівах принаймні з 1980-х рр..(наприклад, CiteSeer), а фізики з початку 1990-х рр.. в мережі (наприклад, arXiv).

2) Публікація в журналах, що знаходяться у відкритому доступі («золотий шлях») робить матеріали доступними в режимі реального часу негайно. Журнал відкритого доступу працює за відмінною від передплати моделлю: всі витрати на створення такого журналу та організації доступу несе автор статті та інституція, де він працює тощо, кінцевий користувач

отримує доступ до журналу безкоштовно. Основна причина, з якої автори розміщують власні праці у відкритому доступі — збільшення показника важливості. Існує ряд досліджень, які свідчать про суттєве зростання індексів цитування на статті, розміщені у відкритому доступі. Дослідження оплачуються дослідницькими фондами, опублікована стаття — це швидше звіт про виконану роботу, аніж об'єкт доходу. Чим більше використовується, цитується стаття, тим більше посилань робиться на неї і тим більше робіт ґрунтується на ній, тим краще для дослідження та кар'єри самого дослідника. Таким чином, світова система відкритого доступу надає можливість безоплатної комунікації учених, при цьому за науковцями зберігаються авторські права та створюються засади для більш активного цитування їхніх праць, оскільки вони стають доступними для світового загалу користувачів. Важливим при реалізації системи ВД є також використання безоплатного програмного забезпечення з відкритим кодом.

4. Прикладом вільно доступної пошукової системи є **GoogleScholar**, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. GoogleScholar містить статті, що опубліковані в журналах, зберігаються в репозиторіях або знаходяться на сайтах наукових колективів чи окремих вчених. В результаті пошуку формується список, в якому джерела (статті, книги, дисертації) розташовані залежно від місця публікації, ким створений документ, по частоті цитування і як недавно був процитований документ. Пошукова система GoogleScholar повідомляє користувачеві назву, фрагмент тексту і гіперпосилання на документ. Посилання на безкоштовні повні тексти публікацій мають позначки [PDF]. GoogleScholar містить відомості не лише про онлайн, але і про друкарські статті. У списку результатів пошуку офлайн статті мають позначку [Citation]. За гіперпосиланням «Citedby ..» можна отримати відомості про те, скільки і які саме документи посилаються на конкретну публікацію в межах бази даних. У списку результатів може бути декілька посилань на матеріали, що відносяться до однієї і тієї ж статті.

Пошукові системи

- BASE (<http://www.base-search.net>) – одна з найпотужніших систем пошуку академічних ресурсів відкритого доступу, що підтримується бібліотекою Університету Білефельда (Німеччина).
- CiteSeerx (<http://citeseer.ist.psu.edu/index>) – потужна пошукова система, електронна бібліотека та репозитарій повних текстів наукових публікацій з комп'ютерних наук та інформатики.
- GoogleScholar (<http://scholar.google.com.ua/>) – повнотекстовий пошук наукової літератури за різними галузями знань.
- GooglePatents (<http://www.google.com/?tbn=pts>) – база повних текстів патентів, надана американською фірмою USPTO.
- WorldWideScience.org (<http://worldwidescience.org/>) – глобальна наукова пошукова система.

Репозитарії

Інституційний репозитарій — електронний архів для тривалого зберігання, накопичення та забезпечення довготривалого та надійного відкритого доступу до результатів наукових досліджень, що проводяться в установі. Основні особливості інституційного репозитарію: забезпечення відкритого доступу до результатів наукових досліджень, які проводяться в університеті, через самоархівування; доступ до наукових досліджень університету для світової спільноти; зосередження матеріалів в одному місці. Інституційні репозитарії частково пов'язані із поняттям електронної бібліотеки — тобто, збору, зберігання, класифікації, каталогізації і забезпечення доступу до цифрового контенту, аналогічні до функцій звичайних бібліотек.

Використання та розвиток репозитарію вигідне:

-для кожного науковця: підвищення індексу цитувань праць; постійне та тривале зберігання; збереження авторських прав.

-для університету: підтримка наукової діяльності; підвищення якості наукової комунікації; підвищення рейтингу; відкритий доступ до досліджень.

[Гарвестер української наукової інформації](#) - можливість одночасного пошуку в усіх 19 зареєстрованих депозитаріях України (понад 25 тис. одиниць статей, розділів книг, дисертацій тощо). Цей ресурс розроблений та впроваджений Житомирським державним університетом ім. І. Франка в рамках виконання проекту "Електронна бібліотека вищого закладу освіти, інтегрована в Європейські освітньо-наукові бібліотечні системи" та є власністю Міністерства освіти і науки (МОН) України.

[ELibUkr-OA](#)- мультидисциплінарний відкритий електронний архів для українських вчених, який накопичує, зберігає, розповсюджує та забезпечує довготривалий, постійний та надійний доступ до результатів досліджень (статті, навчальні матеріали, презентації тощо) українських науковців. Кожен бажаючий після реєстрації має змогу розміщувати повні тексти власних публікацій.

Українські репозитарії

eKhNUIR — електронний архів Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна

[Інститут програмних систем Національна академія наук України](#)

[eKMAIR — електронний архів Національного університету „Києво-Могилянська академія“](#)

[ELARTU – Репозитарій Тернопільського національного технічного університету імені І. Пулюя](#)

Українські репозитарії

[Електронний науковий архів НТБ НУ «Львівська політехніка»](#)

[Цифровий репозитарій ХНУМГ ім.О.М.Бекетова](#)

[eSevNTUIR — репозитарій Севастопольського національного технічного університету](#)

[eDonNUIR — електронний архів Донецького національного університету](#)

[eSSUIR — електронний архів Сумського державного університету](#)

[eUABIR – Інституційний репозитарій Української академії банківської справи Національного банку України](#)

[iRKNEU — інституційний репозитарій Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана»](#)

[eIONUar — електронний архів-репозитарій Одеського національного університету імені І.І. Мечникова](#)

[eEast-UkrNUIR — інституційний репозитарій Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля](#)

[Репозитарій Харківського національного медичного університету](#)

[eNUFTIR – Електронний архів Національного університету харчових технологій](#)

[Електронна бібліотека України ELibUkr](#)

[eIRPSTU – електронний архів Приазовського державного технічного університету](#)

[Електронний архів Таврического національного університета](#)

[eNTUKhPIIR - Цифровий репозитарій Національного технічного університета "Харківський політехнічний інститут"](#)

[eNULAUir - Електронний архів-репозитарій Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого"](#)

[eaDonNTU — Електронний архів Донецького національного технічного університету](#)

[Інституційний репозитарій Керчинського державного морського технологічного університету](#)

[eSNUIR — Інституційний репозитарій Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки](#)

[ARRChNU — інституційний репозитарій Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича](#)

[AeaNUPh – Електронний архів Національного фармацевтичного університету](#)

[IRPNPU – Електронний архів Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка](#)

Журнали відкритого доступу

[Наукова періодика України](#) - Портал Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського НАН України надає відкритий доступ до більш ніж 1500 наукових журналів та збірників наукових праць, виданих в Україні.

[Directory of OpenAccess Journals \(DOAJ\)](#)

[EconPapers](#) – колекція матеріалів економічного напрямку: статті з журналів (490 тис., з них близько 430 тис. – у вільному доступі), книги (6 тис., з них близько 1,5 тис. – у вільному доступі), програмне забезпечення.

[EEVL's EjournalSearchEngines \(Едінбург\)](#) - реферати, статті з електронних журналів (різні галузі техніки, математика).

[E-Journals.org](#) - база посилань на сайти електронних журналів світу з багатьох галузей наук (релігія, медицина, соціологія, історія, економіка тощо).

[ElektronischeZeitschriftenbibliothek](#) – електронна бібліотека журналів при бібліотеці університету Регенсбурга. Понад 15 тис. безкоштовних публікацій.

[HighWirePress](#) – депозитарій підрозділу бібліотеки Стенфордського університету. Понад 1 тис. журналів, 1,8 млн. повнотекстових рецензованих статей у вільному доступі.

[Hindawi](#) – Hindawi Publishing Corporation – видавнича корпорація, яка охоплює понад 100 рецензованих журналів відкритого доступу з усіх основних сфер науки, техніки й медицини.

[Ingenta](#) – багатогалузева бібліографічна база; пропонує доступ до понад 28 тис. наукових журналів із широкими пошуковими можливостями.

[InTech](#) – видавець журналів та книг відкритого доступу з різних галузей науки, техніки. У видавництві публікуються понад 20 000 авторів найкращих університетів світу.

[IPL](#) - InternetPublicLibrary - близько 3000 електронних журналів з багатьох галузей знань.

[J-STAGE](#) - понад 500 наукових журналів (близько 250 тисяч статей) з різних галузей знань.

[OpenDOAR](#) - каталог журналів відкритого доступу. Надає доступ до наукових і академічних журналів по всіх галузях знань. Повнотекстовий пошук статті можливий по більш ніж 1100 найменуваннях журналів.

[RePEc](#) – відкритий архів з економіки та суміжних дисциплін, створений з метою розповсюдження результатів світових наукових досліджень. Містить посилання понад 340 тис. статей, 2700 книг понад 16 тис. науковців.

[Springer&KluwerAcademicJournalSearching](#) -реферативно-бібліографічна база, що містить понад 1200 журналів видавництва Springer та Kluwer.

[eLIBRARY.RU](#) – це найбільший російський інформаційний портал в галузі науки, технології, медицини та освіти, що містить реферати і повні тексти понад 12 млн. наукових статей і публікацій. На платформі eLIBRARY.RU доступні електронні версії більше 1900 російських науково-технічних журналів, в тому числі понад 900 журналів у відкритому доступі. Є порталом, що здійснює проект «Російський індекс наукового цитування».

Наукометричні бази даних Web of Science та SciVerse Scopus

1. Вступ.
2. Наукометрична платформа Web of Science.
3. База даних Scopus.
4. Інформаційні електронні ресурси України.

Ключові поняття: бібліометрія, наукометрія, Web of Science, SciVerse Scopus, імпакт-фактор, індекс Хірша, цитування, Journal Citation Report, політика індексації.

1. Бібліометрія — використання математичних та статистичних методів вивчення потоків наукових документів (книг, періодичних видань, та ін.) з метою виявлення тенденцій розвитку предметних галузей, особливостей авторства і взаємного впливу публікацій. Бібліометрія зародилася в 60-і роки XX століття; пов'язана вона з кількісним аналізом документальних потоків. Термін «бібліометрія» ввів в 1969 році англійський вчений Алан Прічард. Вся бібліометрія побудована на аналізі даних про публікації — бібліографічних даних. Потреба вибору джерел наукометричних даних стає актуальною для проведення оціночних досліджень на загальнодержавному та корпоративному рівнях.

Основні бібліометричні показники можна поділити на 2 групи:

Показник рейтинговості журналу:

1. **Імпакт-фактор** - це рівень впливовості наукового видання. Нежурнальні індекси: показники діяльності публікацій ученого, організації, галузі знань і т.п.
2. **Індекс Хірша** – показник цитування.

Найважливішими на сьогоднішній день є дві універсальні наукометричні платформи: **Web of Science** (компанії Thomson Reuters) та **SciVerse Scopus** (видавництва Elsevier). Обидва продукти належать поважним науковим корпораціям, вони індексують десятки тисяч періодичних видань, використовуються по всьому світу в проектах оцінки публікаційної активності та наукової метрики вчених.

2. Web of Science (WoS) є базисом глобального електронного науково-інформаційного середовища. Це - одна з авторитетніших у світі реферативних баз даних від Thomson Reuters(США). Історія розвитку цього продукту бере свій початок у 1960 р. Сьогодні WoS пропонує доступ до 12 тис. назв найбільш авторитетних академічних журналів, збірників наукових праць. Розробник ресурсу – Філадельфійський інститут наукової інформації.

Наукометричний апарат забезпечує відстеження показників цитованості публікацій у різних галузях знань. Одним з показників наукометричного апарату є імпакт-фактор (індекс впливовості наукового видання) і використовується як оцінка важливості журналу в певній галузі.

Імпакт-фактор - коефіцієнт співвідношення цитування наукових журналів. Це чисельний показник важливості наукового журналу, який щорічно розраховується Інститутом наукової інформації (Institute for Scientific Information, ISI) і публікується в журналі **Journal Citation Report**. Він показує, скільки разів у середньому цитується кожна опублікована в журналі стаття протягом двох наступних років після виходу.

Позитивне значення імпаکت-фактора:

- легкість розуміння і використання ;
- широке охоплення наукової літератури;
- результати його розрахунку публічні і легкодоступні.

Негативне значення імпаکت-фактору:

- число цитувань (як і число публікацій) насправді далеко не завжди пов'язане з якістю дослідження;
- дворічний інтервал занадто малий;
- для різних областей дослідження характерна і різна частота публікації.

3. Scopus ([skopus], «скóпус») — бібліографічна і реферативна база даних та інструмент для відстеження цитованості статей, опублікованих у наукових виданнях. Є однією зі складових інтегрованого науково-інформаційного середовища SciVerse. База даних індексує наукові журнали, матеріали конференцій та серіальні книжкові видання. Розробником та власником SciVerse Scopus є видавнича корпорація Elsevier (Нідерланди). База даних доступна на умовах передплати через веб-інтерфейс. Пошуковий апарат Scopus інтегрований з пошуковою системою Scirus для пошуку веб-сторінок та патентною базою даних. Рішення про індексування нової назви видання базою даних **Scopus** приймаються за результатами розгляду запитів на включення нових назв видань Консультативним комітетом Scopus з відбору змісту (CSAB). До цього комітету входять галузеві фахівці (приблизно 20 вчених та 10 бібліотекарів). Наукові ресурси, опубліковані після 1996 р., індексуються у базі даних Scopus разом зі списками пристатейної бібліографії, підраховується кількість посилань на всі проіндексовані ресурси.

Профілі авторів. Для авторів, які опублікували більше однієї статті, у Scopus створюються індивідуальні облікові записи — профілі авторів з унікальними ідентифікаторами авторів (Author ID). Ці профілі надають таку інформацію, як варіанти імені автора, перелік місць його роботи, кількість публікацій, роки публікаційної активності, галузі досліджень, посилання на основних співавторів, загальна кількість цитувань на публікації автора, загальна кількість джерел, на які посилається автор, індекс Хірша автора. База даних надає користувачам можливість використання унікальних ідентифікаторів авторів для формування пошукових запитів та налаштування сповіщень (електр. поштою або через RSS) щодо змін у профілях авторів. Можливості пошуку авторів та обмеженого перегляду їх профілів доступні

без наявності передплати на базу даних Scopus засобами Scopus Author Preview.

Профілі установ. За аналогією з профілями авторів, для установ, співробітники яких опублікували більше однієї статті, у Scopus створюються профілі з унікальними ідентифікаторами установ (Scopus Affiliation Identifier). Ці профілі надають таку інформацію, як адреса установи, кількість авторів-співробітників установи, кількість публікацій співробітників, перелік основних назв видань, у яких публікуються співробітники установи та діаграма тематичного розподілу публікацій співробітників установи.

Профілі журналів. База даних Scopus надає широкі можливості отримання наукової метрики та проведення автоматизованого аналізу видань. Інструмент Journal Analyzer дозволяє проводити розширений аналіз наукового рівня видань (в тому числі, порівняльний аналіз кількох видань) за чотирма основними показниками:

- загальна кількість статей, опублікованих у виданні протягом року;
- загальна кількість посилань на видання у інших виданнях протягом року;
- тренд року (відношення кількості посилань на видання до кількості статей, опублікованих у виданні);
- відсоток статей, які не були процитовані.

4. 10 червня 2009 р. Президія НАН України ухвалила рішення щодо розгортання системи постійного моніторингу наукового потенціалу суб'єктів наукової діяльності України за показниками бази даних Scopus. Індeksi Scopus забезпечують широке покриття не лише українських наукових журналів, але й періодики всіх держав-сусідів України. Реалізація даного завдання була покладена на Національну бібліотеку України імені В.І. Вернадського.

НБУВ пропонує науковцям інформаційні електронні ресурси:

«Наукова періодика України»,

«Реферативна база даних», що забезпечує вільний доступ до інформації про результати наукової діяльності вітчизняних учених і фахівців,

«Автореферати дисертацій» - електронна повнотекстова колекція авторефератів дисертацій(1998-2012),

«Рейтинг науковців і установ»

24 грудня 2009 р. рішенням колегії Міністерства освіти і науки України показник «Кількість публікацій у наукометричній міжнародній базі даних Scopus» був ухвалений у якості одного з показників оцінки результативності наукової та науково-технічної діяльності вищих навчальних закладів.

Наукометричні показники якості

1. Вступ.
2. Індекс Хірша
3. Імпакт-фактор
4. Індекс цитування

Ключові поняття: наукометричні показники, індекс Хірша, імпакт-фактор, індекс цитування, Journal Citation Report, політика індексації.

1. Сучасні тенденції представлення наукових досліджень вимагають від науковця подання результатів до світових, загально визнаних періодичних видань і видавництв, які використовують наукометричні показники для оцінювання ефективності діяльності науковця, колективу чи організації. Якість роботи науковця, видання чи установи визначається такими параметрами:

- індекс Хірша
- імпакт-фактор
- кількість публікацій / індекс цитувань

2. **Індекс Хірша (h-індекс)** – наукометричний показник, запропонований американським фізиком з університету Сан-Дієго, Каліфорнія, Хорхе Хіршом у 2005 році. Індекс Хірша характеризує продуктивність ученого на основі співвідношення кількості його публікацій до кількості цитувань цих публікацій. Індекс Хірша був розроблений, щоб отримати більш адекватну оцінку наукової продуктивності дослідника, ніж можуть дати такі прості характеристики, як загальне число публікацій або загальне число цитувань. Індекс добре працює лише при порівнянні вчених, що працюють в одній галузі досліджень. Індекс обчислюється на основі розподілу цитувань робіт даного дослідника.

Хірш пише: Вчений має індекс h , якщо h з його N_p статей цитуються як мінімум h раз кожна, в той час як решта ($N_p - h$) статті цитуються не більше, ніж h раз кожна. Іншими словами, вчений з індексом h опублікував h статей, на кожна з яких послалися як мінімум h раз. Так, якщо у даного дослідника опубліковано 100 статей, на кожна з яких є лише одне посилання, його h -індекс дорівнює 1.

Найпростіший спосіб розрахунку індексу Хірша.

1. Розмістіть свої статті у вигляді списку в порядку зменшення цитованості.
2. Починайте їх перераховувати. Порядковий номер статті зростає, а кількість цитувань зменшується.
3. Як тільки порядковий номер статті співпаде з числом цитувань - стоп. Це і є ваш індекс Хірша.

Приклад 1: У аспіранта 2 статті одна з них процитована двічі, а інша – один раз. Його h-індекс становить 1.

Приклад 2: У автора 7 статей процитованих (11; 7; 5; 4; 3; 2; 1; 0) разів ; його h-індекс 4. (Див. табл.1)

Табл.1

К-ть статей	Цитованість
1	7
2	6
3	5
4	4
5	3
6	2
7	1

Індекс h - 4

Приклад 3: У автора 9 статей процитованих (9,8,7,6,5,4,3,2,1) разів. Його h-індекс 5.(Див. табл. 2)

Табл.2

К-ть статей	Цитованість
1	9
2	8
3	7
4	6
5	5
6	4
7	3
8	2
9	1

Індекс h- 5

Індекс Хірша має певні недоліки, але чим старший за віком вчений, тим вигідніше його становище.

3. **Імпакт-фактор** – це формальний чисельний показник важливості, впливовості наукового журналу, розраховує його Інститут наукової інформації і публікується в журналі Journal Citation Report.

JCR (Journal Citation Reports) – бібліометричний довідник, у якому дається повна і різноманітна статистика цитування наукових журналів, що включає широкий спектр показників використання журналів ученими різних країн.

Він показує, скільки разів у середньому цитується кожна опублікована в журналі стаття протягом двох наступних років після виходу.

Розрахунок:

Індекс впливовості журналу за 2014 рік – **2014ів** = **A/B**

A – кількість цитувань статей надрукованих протягом 2012-2013 рр. в журналах за 2013р.

B – загальна кількість статей, надрукованих протягом 2012-2013 рр.

Наприклад, якщо журнал має імпакт-фактор 2 в 2013 році, то його статті, опубліковані у 2011 та 2012 роках отримали в середньому по 2 цитування в 2013 році. Імпакт-фактор за 2014 рік може бути обчислено тільки в 2015 році, коли будуть оброблені всі дані по всіх цитуваннях за 2014 р.

Позитивне значення імпакт-фактора:

- легкість розуміння і використання;
- широке охоплення наукової літератури;
- результати його розрахунку публічні і легкодоступні.

Негативне значення імпакт-фактору:

- число цитувань (як і число публікацій) насправді далеко не завжди пов'язане з якістю дослідження;
- дворічний інтервал занадто малий;
- для різних областей дослідження характерна і різна частота публікації

4. Індекс цитування (SCI)– ключовий показник, що використовується для оцінювання роботи дослідників і наукових колективів. Індекс також оцінює вплив ученого на світову науку, визначає якість проведених наукових досліджень. Індекс був розроблений у 1960 році американським ученим Юджином Гарфілдом.

Індекс цитування визнаний однією з найефективніших світових систем наукової інформації. Структура індексу дозволяє виконувати широкий спектр функцій:

- інформаційний пошук для обслуговування індивідуальних дослідників і наукових організацій;
- використання зв'язків між публікаціями для виявлення структури галузей знань, спостереження і прогнозування їх розвитку;
- оцінювання якості публікацій і їх авторів науковим співтовариством.

Що вважається цитуванням:

Мал. 1

Журнал J цитує журнал I стільки разів, скільки статей з J цитують статті з I. Таким чином, якщо в тексті однієї статті інша публікація згадується кілька разів, це вважається одним цитуванням, і в ситуації, відображеної на рис. 1, журнал I отримав 5 цитувань з журналу J (див.мал. 1).

Готовність науковців та періодичних видань України співпрацювати з найбільш авторитетними наукометричними базами є. Але є фактори, які перешкоджають цьому процесу:

- невідповідність більшості публікацій світовим стандартам;
- фінансова обмеженість науковців і навчальних закладів;
- відсутність підтримки наукової діяльності (грантів);
- суттєве скорочення державного фінансування.

Порівнювальна таблиця

Наукометричні показники, які використовуються базами даних

База даних	Показник	Опис
WEB OF SCIENCE	Імпакт-фактор (JCR) (Journal Citation Reports)	Розраховується за два роки з виходу журналу у світ
	Імпакт-фактор 5	За п'ять років
	Час напівжиття	Час, за який набрано максимум цитувань за рік
	Immediacy Index	Цитування за рік
	Eigenfactor	Враховується джерело цитувань і виключаються самоцитування
	h-індекс	Залежить від кількості цитувань і публікацій
	h-індекс	Залежить від кількості цитувань і публікацій
	SJR	Враховуються не лише загальна кількість цитувань, але і зважені

SCOPUS		показники цитувань за роками та якісні показники
	SNIP	Ураховує рівень цитувань у кожній науковій галузі, може бути використаний у різних наукових напрямках
Google Scholar	h-індекс	Залежить від кількості цитувань і публікацій
	Індекс цитувань	Обмежений лише пошуковою базою Google
Index Copernicus	Index Copernicus Value	Даних про механізм розрахунку немає

Можливості фонду та пошукового апарату університетської бібліотеки

1. УДК(Універсальна десяткова класифікація)
2. Пошуковий апарат бібліотеки: система каталогів та картотек.
3. Можливості автоматизованої бібліотечної інформаційної системи.
4. Бази даних науково-навчальної літератури за факультетами, система інформування бібліотеки ЧДУ ім. Петра Могили.

Ключові поняття: УДК ,пошуковий апарат, УФД-Бібліотека, власні бази даних.

1.Універсальна десяткова класифікація(УДК)- міжнародна система класифікації творів друку і документальних матеріалів по галузям знань.

Основні рубрики УДК

0. Наука. Системи письма. Комп'ютерна наука Менеджмент. Культура.
  1. Філософія. Психологія. Логіка. Етика. Естетика.
  2. Релігія. Теологія.
  3. Суспільні науки.
  5. Математика та природничі науки.
  6. Прикладні науки. Медицина. Технології.
  7. Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт.
  8. Мова. Мовознавство. Література.
  9. Географія. Біографії. Історія.

2. Система каталогів та картотек бібліотеки ЧДУ імені Петра Могили

Каталоги:

- алфавітний генеральний каталог (для внутрішнього користування)
- алфавітний читацький каталог (укр.- рос.; іноз.)
- систематичний каталог (укр.- рос.; іноз.)
- електронний каталог

Картотеки:

- систематична картотека статей
- зведена картотека періодичних видань
- картотека книгозабезпеченості
- картотека праць викладачів ЧДУ ім. Петра Могили
- картотека праць студентів ЧДУ ім. Петра Могили
- картотека видань на нестандартних носіях
- картотека назв кваліфікаційних робіт
- картотека наукових керівників кваліфікаційних робіт
- алфавітна картотека кваліфікаційних робіт студентів
- систематична картотека кваліфікаційних робіт студентів
- картотека дисертацій

Зведений українсько- російський алфавіт

А Б В Г Д Е(укр.) Є(укр.)Е(рос.) Э(рос.) Ж З И(укр.) І Ї И(рос.) Й К Л М Н
О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ы Ь Э Ю Я

3. Можливості автоматизованої бібліотечної інформаційної системи.

УФД/Бібліотека — автоматизована бібліотечна інформаційна система (АБІС) розроблена і підтримується ТОВ "Український Фондовий Дім" (Київ, Україна) з 1998 року. Система призначена для комплексної автоматизації бібліотеки, враховує всі основні виробничі цикли. На поточний момент здійснено понад 200 інсталяцій в Україні, переважно в університетських бібліотеках, а також публічних та відомчих бібліотеках.

У 2002 році бібліотека ЧДУ ім. Петра Могили отримала грант від української діаспори за кордоном. З 2003 року йде процес автоматизації бібліотечних процесів з використанням АБІС УФД/Бібліотека.

Види пошуку інформації за допомогою УФД/Бібліотека:

1. Автор видання
2. Назва видання
3. Шифр УДК
4. Кількість записів ЕК (записи та примірники)
5. Період надходження
6. Мова документа
7. Вид документа (книга, брошура, збірник наукових праць, CD, дипломна робота, дисертація, автореферат і т. д.)
8. Тип документа (навчальна, довідкова, офіційна, наукова (монографії))
9. Каталог тем (за ключовими словами)
10. Каталог персоналій
11. Список літератури (друк)

4.Бази даних науково-навчальної літератури за факультетами, система інформування бібліотеки ЧДУ ім. Петра Могили.

Бібліотека має 5 власно створених баз даних:

- БД науково-навчальної літератури факультету політичних наук (2413 зап.)
- БД науково-навчальної літератури юридичного факультету (2102 записи)
- БД науково-навчальної літератури економічного факультету (1472 записи)
- БД науково-навчальної літератури факультету соціології (435 записів)
- БД з книгозабезпечення фонду навчальної літератури за спеціальностями

Шлях пошуку: Exchange/ Library/ Книгозабезпечення

Також в бібліотеці успішно працює система інформування про нові надходження у вигляді бібліографічних бюлетенів «Нові надходження».

Шлях пошуку: Exchange/ Library 2/ Бюлетень нових надходжень

Шлях пошуку: Exchange/ Library/Бюлетень авторефератів дисертацій(див.додаток№1).

Більше інформації дивись на www.chdu.edu.ua/Бібліотека

В 2013 році були підготовлені та надруковані бібліографічні покажчики:

- «Докторські та кандидатські дисертації в бібліотеці ЧДУ ім. Петра Могили (1975–2013 рр.)»
- «Стародруки з фонду бібліотеки ЧДУ ім. Петра Могили».

Додаток № 1

Витяг з правил користування дисертаційним фондом

3.1. Право користуватися дисертаціями мають: опоненти, члени спеціалізованої вченої ради, викладачі, докторанти, **аспіранти ЧДУ ім. П. Могили** – за заявою на ім'я ректора ЧДУ ім. П. Могили (Див. додаток №2).

3.2. Для отримання дисертацій користувач надає документ, який засвідчує особу, заяву на отримання документа з письмовим дозволом ректора ЧДУ ім. П.Могили та директора бібліотеки.

3.4. Користування дисертаціями відбувається тільки в залі фонду дисертаційних та дипломних робіт.

3.5. Відповідальність за правильне використання дисертацій несе бібліотекар фонду дисертаційних та дипломних робіт та користувач.

4. Забороняється:

4.1. Вносити дисертації з читального залу.

4.2. Копіювати текст дисертації (розділи, окремі частини).

4.3. Графічні об'єкти та списки використаної літератури обсягом не більше 20 сторінок можна копіювати лише з дозволу бібліотекаря.

4.4. Контроль за дотриманням правил використання дисертацій здійснює, бібліотекар фонду дипломних робіт.

Додаток № 2

Заява-дозвіл на користування дисертаційним фондом

Ректорові ЧДУ ім. П.Могили

проф. Клименко Л.П.

_____ (П І Б)

_____ (вказати кафедру)

ЗАЯВА

Прошу Вашого дозволу на користування дисертаційним фондом бібліотеки ЧДУ ім. П.Могили для роботи над дослідженням з теми:

_____
_____
_____

Зобов'язуюся:

1. Користуватися документами лише в залі фонду дисертаційних та дипломних робіт та обережно ставитись до них .
2. Не копіювати на дискету, флеш-карту та не робити ксерокопій .

Дата

Підпис

Директор бібліотеки

_____ Г.М. Петроченко

Як написати статтю у міжнародне видання

1. Як підвищити наукометричний показник.
2. Рекомендації для публікації статті у міжнародному рейтинговому журналі.
3. Вимоги до наукових статей.

Ключові слова: наукоємність, рейтинг журналу, вимоги до наукових статей.

Сьогодні рівень наукоємності та досконалості систем різного призначення визначено у світі як ключовий механізм формування конкурентоспроможності держави та бізнесу. Тому одним з завдань науки України є спонукання науковців до публікації результатів своїх досліджень у зарубіжних журналах, або у виданнях України, що включені до зарубіжних наукометричних баз. Саме публікації є відображенням результатів наукових досягнень, а цитування цих публікацій колегами є оцінкою внеску науковця у розвиток певної галузі науки.

1. Як підвищити наукометричні показники автору?

- друкуватися в індексованих за кордоном журналах;
- друкуватися в іноземних журналах;
- друкуватися з іноземними співавторами;
- цитувати свої роботи в рамках допущеного мінімуму (30 % від списку використаної літератури);
- використовувати іноземні посилання в списку пристатейної бібліографії;
- приділяти увагу оформленню назви, анотації, ключовим словам, списку використаної літератури, згідно вимогам певного журналу.

Вибір журналу за критеріями міжнародних рейтингових журналів:

- конкурентне середовище поміж журналів обумовлює те, що публікують невеликий відсоток найкращих статей;
- участь журналів у рейтингах – забезпечує конкурентне середовище;
- безкоштовна публікація (символічна плата для журналів з високим рейтингом) – рейтингові журнали отримують прибуток від продажу журналів, не з грошей авторів. Якщо вам пропонують заплатити за публікацію, будьте обережні, наведіть довідки через Google;
- подвійне сліпе рецензування (double-blind peer review) – рецензенти не мають абсолютно ніякої інформації про автора і навіть про кількість авторів. Автор не знає і ніколи не дізнається імена рецензентів.

Чим вище рейтинг – тим вище вимоги до публікації і менше ймовірність опублікуватися..

Підготовка статті. Орієнтація на вплив / наслідки / результат – прочитавши анотацію, головний редактор задається питанням: Ну і що? Якщо наслідки застосування результатів дослідження дійсно значні, то він зацікавлюється в публікації. Якщо ніхто не буде посилатися на цю статтю, редактор друкувати її не буде, це знизить імпакт-фактор журналу.

Тема повинна бути в контексті існуючих журнальних публікацій. Перед тим, як писати своє, проведіть попереднє дослідження того, що зараз публікується і що є цікавим на вашу тему. Щоб писати статтю, не обов'язково досконало знати мову. Автор-перекладач – ось найкращий варіант, краще досконало знати тему, яку треба перекладати.

Структура – кожен журнал має свої вимоги до структури статті та оформлення. Ці вимоги можуть значно відрізнятися (див. розділ **Вимоги до наукових статей**)

Час написання статті в рейтинговому журналі займає набагато більше часу, ніж стандартної статті в журналі. Рецензенти вимагають досконалості, і процес ревізії (revision) може займати колосальний обсяг часу і тривати кілька років. Англійська мова – чим значніше наукове відкриття, тим менше уваги рецензенти і редактори звертають на мову. Для природничих наук використання мови може бути символічним. Результати достатньо представити математично, в таблицях та графіках. Для гуманітарних наук вимоги до мови досить високі, необхідна коректорська вичитка.

Мотивація написання статті – це особиста справа кожного автора. Для молодого вченого мотивація може бути наступна:

- участь у грантах та різних міжнародних програмах;
- доведення результатів дослідження до рівня, який може використовуватися у вітчизняній або зарубіжній комерційній сфері як нова технологія;
- захист прав інтелектуальної власності потенційно прибуткових винаходів;
- наявність достатньої кількості публікацій у рейтингових журналах відкриває додаткові можливості професійного розвитку;
- остання, але важлива – задоволення особистих амбіцій.

2. Рекомендації для публікації статті у міжнародному рейтинговому журналі.

Чому міжнародний журнал?

Написання статей для міжнародного журналу має багато переваг:

- Ви увіллетеся до міжнародного співтовариства вчених у Вашій галузі знань, заявите про себе і про Вашу роботу;
- оскільки більшість міжнародних журналів редагуються добровольцями з числа вчених різних ВНЗ чи інших інституцій, Вашій роботі дають автоматично знак схвалення Ваші колеги, і багато людей докладуть зусилля щодо її поліпшення та для того, щоб стаття була надрукована.
- для захисту кандидатської або докторської дисертації необхідна певна кількість статей в міжнародних журналах.

Як вибрати видавництво?

Більшість людей у видавничій справі рекомендують "полювати" на відповідний журнал – що означає, що Ви повинні зайнятися пошуком журналу, редакційні цілі якого відповідають цілям Вашої роботи.

Виявлення правильного журналу настільки ж важливо для процесу публікації, як і гарна ідея статті. Багато редакторів стверджують, що великий відсоток відхилень статей трапляється не з-за низької якості рукописів, а й тому, що вони не відповідають цілям журналу. Чим раніше Ви займетеся цим питанням, тим краще.

Тут є два головних пункти для розгляду:

1. Які журнали існують в моїй предметній області?
2. Як найкраще досягти мети публікації?

Відповідь на перше питання Ви можете дізнатися багатьма способами – під час обговорення з колегами, перевіряючи списки онлайн журналів, а також в Вашій професійній асоціації . Щодо другого питання – див. далі.

Підготовка чернетки

Напишіть рукопис на будь-якому рівні англійської мови, якою Ви володієте – це буде краще, ніж написати Вашою рідною мовою і потім перекласти. Не хвилюйтеся занадто багато про граматику, правопис, і т.д. – це виправиться пізніше; у Вас повинен виокремитись певний етап для розробки проекту змісту, як окрема редагуюча стадія.

"...Моя загальна порада неангломовному автору наступна – він повинен прочитати багато високоякісних спеціалізованих журналів і мотати на вус, як досвідчені автори використовують роботи інших, підтримують аргументи і розвивають методи дослідження, підхопити стиль написання, їх вираження. Будьте лаконічні й уникайте складних синтагм..."

Девід Паркер, редактор, Квінсленд, Австралія

Як тільки у Вас з'явиться чернетка статті з ідеєю, гідною уваги, то навіть якщо англійська мова буде вимагати великої доробки, у неї вже є потенціал бути опублікованою.

Коли зв'язуватися з редактором?

Перш, ніж офіційно зайнятися просуванням статті до публікації, завжди слід налагодити контакти з редактором, або з кимсь із редакційної колегиї, і попросити їх прочитати чернетку з метою отримання початкової думки щодо її шансів бути надрукованою.

Вирішення питань з перекладу статті

Ви можете скористатися послугами редакторів видавництва для вивірення фактичних помилок статті. Якщо Ви впевнені в своїх силах, або знайшли людину, що погодиться допомогти Вам, то зробити це потрібно перед подачею навіть для неофіційної оцінки.

Формальний процес підготовки до публікації

На даному етапі Ваше становище краще в порівнянні з будь-яким іншим автором: Ви вже вибрали свій журнал, редактор вже ознайомлений зі статтею, і Ви прекрасно підходите один одному. Якщо редактор буде вважати, що у Вашої статті є потенціал, то він або вона представить її на розгляд запрошеним, позаштатним редакторам. Багато уваги Ви повинні приділити посиланням на схожі праці, монографії, дослідження. Це не вимагає великого знання англійської мови, але вимагає довгої та копіткої роботи.

«... Поліпшення мови не стане вирішальним фактором при виборі статті до друку. Головне – це використані методи дослідження, суворість і доцільність аналізу та результати, які є критично важливими для будь-якої галузі знань. Структура паперу, мова, формат і стиль завжди можуть покращитися. Але небагато може бути зроблено, якщо концептуальна структура хитка, методи збору даних і методи аналізу не відповідають один одному, і автор зосереджується лише на поверхневих висновках..»

Доктор М. Лінн Мерфі, викладач, University of Sussex, UK

3. Вимоги до наукових статей, які прийняті до опублікування в «Наукових працях» ЧДУ ім. Петра Могили

Наказ № 1112 МОНУ "Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук".

Додаток до Наказу № 1112 МОНУ "Вимоги до опублікованої монографії, що подається на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук".

Статті повинні відповідати вимогам постанови Президії ВАК України від 15.01.2003 р. № 7-05/1. Граничний обсяг статті для аспірантів та здобувачів – 7-8 с., для докторантів, кандидатів та докторів наук – 10-12 с.

Кожна стаття повинна містити таку структуру

1. Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.
2. Аналіз останніх досліджень та публікацій, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття.
3. Формулювання цілей статті (постановка завдання).
4. Виклад основного матеріалу дослідження.
5. Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

До редколегії журналу текст статті приймається в електронному (назва файлу – транслітерація прізвища автора латиною) та роздрукованому вигляді (1 примірник). Оформлення й зміст електронної копії повинний бути ідентичним тексту друкованої статті.

На початку кожної статті обов'язково вказується шифр УДК.

Далі українською, російською та англійською мовами: прізвище та ініціали автора (авторів), посада, назва організації, місто, країна, назва статті, анотація (500 знаків), ключові слова. Після цього надається текст статті або української або англійської російською мовою.

У статті обов'язкове посилення в квадратних дужках на літературні джерела (8 та більше), які перелічуються після слова "Література", за порядком посилення на них у тексті або за абеткою.

У кінці статті наводиться інформація про двох рецензентів, зовнішній та від установи, із зазначенням ПІБ, наукового ступеня, вченого звання, посади, організації та міста розташування організації.

Далі подаються відомості про автора (-ів):

- ПІБ автора (-ів) (ім'я та по батькові повністю);
- інформація про автора (-ів) (науковий ступінь, посада, місце роботи, місто);
- коло наукових інтересів (до 200 знаків);
- фотографія автора (-ів) у форматах *.jpg, *.tiff, *.png.

У кінці статті необхідно вказати: авторський знак (□), прізвище (-ща) автора (-ів), рік написання статті та дату надходження її до редакції (число, місяць, рік).

Одночасно із поданням статті надається її варіант англійською мовою (розширена анотація 4000 знаків).

Статті необхідно оформити наступним чином:

Розмір паперу – А4 (210x297 мм).

Поля: верхнє – 2,5 см, лівє – 2,5 см, правє – 2,5 см, нижнє – 2 см.

Текст статті оформлюється в одну колонку. Без переносів слів. Без нумерації сторінок.

Шрифт – Times New Roman.

Розмір шрифту 12 пунктів.

Міжрядковий інтервал – 1,5.

Вирівнювання тексту – по ширині.

Абзацний відступ – 0,5 см.

Малюнки до статті подаються у вигляді файлів з розширенням *.TIF або *.JPG (сіре зображення, 300 dpi, масштаб 1:1).

Малюнки повинні бути пронумеровані. Подмалюнковий надпис виконується на відстані одного рядка від малюнка, без абзацу, 12pt Times New Roman, жирний, вирівнювання по центру.

Таблиці повинні бути пронумеровані: Таблиця 1, Таблиця 2, ... і т.д. Слово «Таблиця» оформлюється: без абзацу, вирівнювання по правому краю, 12pt Times New Roman, курсив. Заголовок таблиці оформлюється: без абзацу, вирівнювання по центру, 12pt Times New Roman, жирний.

Ніякі скорочення слів, крім загальноприйнятих, у таблицях не допускаються.

Список використаних джерел

1. Бібліометрика української науки: інформаційно-аналітична система /Л.Костенко, О.Жабін, О.Кузнецов та ін. // Бібліотечний вісник. – 2014. – № 4. – С. 8-12.
2. Гогунський В., Колесніков О. Створюємо свій аккаунт «Google Академія» / В.Гогунський, О.Колесніков // Вища школа. 2014. - № 9. – С. 55-58.
3. Грищенко Т.Б. Індекс наукового цитування: використання та впровадження [Текст] / Т.Б.Грищенко, Н.Ю.Етенко // Матеріали наук.-практ. конф. «Бібліотеки та інформаційні ресурси у сучасному світі науки, освіти та культури», 7-10 жовт. 2013р. – Севастополь, 2013. – С. 21-27.
4. Загірняк М., Сергієчко С., Костенко П. Наукометричні бази даних – наступний щабель розвитку чи якір для науковця / М.Загірняк, С.Сергієчко, П.Костенко // Вища школа. – 2014. - № 9. – С. 44-54.
5. Індекс Хірша та імпаکت-фактор як інструмент наукометрії у дослідницькому університеті [Текст] / А.В.Шостак, В.С.Лукач, М.М.Борис та ін. // Зб. наук. праць Вінницького національного аграрного ун-ту. – Вінниця, 2012. - № 11.
6. Інструкція з пошуку документів в програмі «УФД/Бібліотека», Науково-технічна бібліотека ІФНТУНГ [Ел. ресурс]. - Режим доступу: <http://library.nung.edu.ua/koristuvacham/polozhennya-pravila-iinstruktsiyyi.html>
7. Інформаційний сайт SciVerse Scopus.[Ел. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.elsevier.com/online-tools/scopus>
8. Касьянов П. Тренінг по індексу цитування Web of Science
9. / П.Касьянов. – Презентація доклада, сентябрь 2010 г. [Эл. ресурс]. - Режим доступа: http://www/mgubs.ru/images/pre_MSU-GSBA.pdf.
- 10.Копанєва Є. Національні індекси наукового цитування [Текст] / Є. Копанєва // Бібліотечний вісник. – 2012. - № 4. – С. 29-35.
- 11.Наукометричні показники, Науково-технічна бібліотека НАУ [Ел. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.lib.nan.edu.ua/profesors/forauthor/ojs.pdf>.
- 12.Оцінювання наукової роботи: наукометрична база даних Scopus [Ел. ресурс]. - Режим доступу: <http://sciece.univ.kiev.ua/research/analytics/osinka.pdf>.
- 13.Про затвердження порядку формування Переліку наукових фахових видань України: наказ МОН України № 1111 // Офіційний вісник України. – 2012. - № 86. – С. 247. – Ст.3514.
- 14.Рейтинги наукових журналів України (згідно даних Google Scholar за 2007-2011роки) [Ел. ресурс].– Режим доступу: <http://science.crimea.edu/zapiski/reiting.pdf>.

15. Соловяненко Д. Політика індексації видань у наукометричних базах даних Web of Science та SciVerse Scopus / Д.Соловяненко // Бібліотечний вісник. - 2012. - № 1. - С. 6-21.
16. Тарасов А. Як підготувати статтю до друку в іноземних видавництвах, якщо англійська не ваша перша мова [Ел. ресурс].- Режим доступу: <http://int.mnau.edu.ua/ua/pidhotovka-stattey.html>.
17. Українська наукова періодика у Web of Science // Вісник НАН України. – 2013. - № 8. – С. 98-100.
18. Чайковський Ю.Б. Наукометричні бази та їх кількісні показники. - Ч.І: Порівняльна характеристика наукометричних баз / Ю.Б.Чайковський, Ю.В.Сілкіна, О.Ю.Потоцька // Вісник НАН України. - 2013. - № 8. – С.89-98.
19. Чайковський Ю.Б. Наукометричні бази та їх кількісні показники. – Ч.ІІ: Фактори, що впливають на кількісні показники наукометричних баз / Ю.Б.Чайковський, Ю.В.Сілкіна, О.Ю.Потоцька // Вісник НАН України. – 2013. - № 9. – С. 84-92.